Lietas Nr. 127029013
Lietas arhīva Nr. 1-0290-13/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2013.gada 13.decembrī

šādā sastāvā: tiesnese K.Kraveca
ar tiesas sēžu sekretāri S.Kriškāni,
piedaloties sūdzības iesniedzējas/pers A./ un Jelgavas pilsētas domes pārstāvim N.Pūcem, 2013.gada 3.decembrī atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja/pers.A/sūdzību par Jelgavas pilsētas domes Administratīvās komisijas 2013.gada 6.jūnija lēmuma Nr.D39-202/11.

Aprakstošā daļa

2013.gada 22.maijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols ZZ Nr.521616 par to, ka 2013.gada 9.maijā plkst.13.47 tika konstatēts, ka Jelgavā, 4.līnija 40, tiesiskais valdītājs Latvijas evaņģēliski luteriskā baznīca nav izpildījusi zemes apsaimniekošanas pasākumus, nav pļauta zāle, kā rezultātā izveidojusies kūla apmēram 15600 m^2 platībā. Līdz ar to /pers.A/izdarīja administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 51.panta otrajā daļā.

Ar Jelgavas pilsētas domes Administratīvās komisijas (turpmāk – Iestāde) lēmumu Nr.D39-202/11 (turpmāk – Lēmums),/pers.A/saukta pie administratīvās atbildības pēc LAPK 51.panta otrās daļas un sodīta ar naudas sodu Ls 1000 apmērā.

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā 2013.gada 1.jūlijā saņemta /pers.A/(turpmāk – Sūdzības iesniedzēja) sūdzība par Iestādes Lēmumu, kur norādīts, ka Iestādes lēmumu uzskata par prettiesisku, lūdz atcelt Jelgavas pilsētas Administratīvās komisijas 2013.gada 6.jūnija lēmumu Nr. D39-202/11 un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. Sūdzībā norādīts, ka, ka Sūdzības iesniedzēja pārkāpuma izdarīšanas brīdī nebija zemes gabala īpašnieks, valdītājs, apsaimniekotājs, bet gan zemes gabala pretendents, proti, Sūdzības iesniedzējs nebija pārkāpuma subjekts.

Pārkāpuma izdarīšanas brīdī Sūdzības iesniedzējai vēl nebija atjaunotas īpašuma tiesības – zemes gabals nebija kadastrāli uzmērīts, zemes gabalam nebija noteikta adrese un lietošanas mērķis. Sūdzības iesniedzēja nebija zemes gabala īpašniece, tiesiskā valdītāja, apsaimniekotāja vai lietotāja.

Sūdzības iesniedzēja vērš tiesas uzmanību uz MK Noteikumu Nr. 352 26.punktā ietvertu tiesību normu, kā arī Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 7.panta otrās daļas 2.punktā norādītajam, jo šā likuma izpratnē par nekustamā īpašuma tiesisko valdītāju atzīstama persona, kura zemes reformas ietvaros ir ieguvusi nekustamo īpašumu, kas nav ierakstīts zemesgrāmatā, ja ar likumā noteiktās institūcijas lēmumu zeme piešķirta īpašumā par samaksu vai atjaunotas īpašuma tiesības uz to (..). Šādi apstākļi vēl nav iestājušies - Jelgavas pilsētas dome nav pieņēmusi galīgo lēmumu par īpašuma tiesību atjaunošanu uz nekustamo īpašumu 4.līnijā 40, Jelgavā (kadastra apzīmējums /numurs A/), tāpēc iestādei nebija nekāda pamata atzīt Sūdzības iesniedzēju par nekustamā īpašuma valdītāju un vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tāpat tiek norādīts, ka nepareizs ir Iestādes konstatētais fakts, ka Sūdzības iesniedzēja ir zemes gabala 4.līnijā 40, Jelgavā lietotājs, jo pilsētas Zemes komisijas kompetencē neietilpst zemes lietošanas tiesību piešķiršana. Saskaņā ar likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 4.panta ceturtās daļas noteikumiem zemes lietošanas tiesību piešķiršana ir noteikta pašvaldības domes kompetencē. Sakarā ar to, ka līdzvērtīgās zemes piešķiršana lietošanā pirms īpašuma tiesību atjaunošanas zemes reformas likumos nav paredzēta, pašvaldības dome šādu lēmumu nav pieņēmusi. Turklāt atbilstoši Administratīvā procesa noteikumiem ar Atzinumu (starplēmumu) nevar piešķirt zemi lietošanā.

Norādīts, ka likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" nav noteikts konkrēts termiņš zemes reformas trešās kārtas pasākumu veikšanai, vienīgi 5. panta otrajā daļā ir ietverta norāde, ka zemes reformas trešās kārtas pasākumi jāveic pēc iespējas vienlaikus ar otrās kārtas pasākumiem. Norādīts, ka Jelgavas pilsētas Zemes komisija ir pieņēmusi 33-pieteicējai saistošus Atzinumus par zemes īpašuma tiesībām uz līdzvērtīgās zemes gabaliem Jelgavas pilsētā. Zemes reforma Jelgavas pilsētā vēl joprojām turpinās un Atzinumos (straplēmumos) nav norādīts termiņš procesuālo darbību izpildīšanai. Tāpēc atbilstoši savām iespējām saprātīgā termiņā Sūdzības iesniedzēja realizē savas tiesības iegūt īpašumā līdzvērtīgo zemi. Administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī, 2013.gada 9.maijā, bija pabeigts administratīvais process un ar galīgo lēmumu atjaunotas kā arī nostiprinātas zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz 15 līdzvērtīgās zemes gabaliem. Šobrīd ar galīgo lēmumu Sūdzības iesniedzējai ir atjaunotas īpašuma tiesības un nodoti īpašumā 24 no 33 līdzvērtīgās zemes gabaliem, tāpēc nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja apzināti novilcinātu zemes iegūšanu savā īpašumā un būtu vainojama bezdarbībā.

Turklāt sūdzībā norādīts, ka Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 3.pantā ir noteikts, ka nekustamā īpašuma valsts kadastrs (turpmāk - Kadastrs) ir vienota uzskaites sistēma, kas, realizējot administratīvus, organizatoriskus un tehnoloģiskus procesus, nodrošina datu iegūšanu par valsts teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem, to objektiem, zemes vienības daļām un to īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem, lietotājiem, nomniekiem, kā arī minēto datu uzturēšanu un izmantošanu. Lai nodrošinātu Kadastra darbību, tiek uzturēta un pilnveidota Nekustama īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma. Kadastra informācijas sistēma ir valsts informācijas sistēma, kas satur oficiālus kadastra datus. Tās pārzinis un turētājs ir Valsts zemes dienests. Līdz ar to, lai konstatētu faktu, ka Latvijas evaņģēliski luteriskā Baznīca ir nekustamā īpašuma 4. līnijā 40, Jelgavā īpašnieks (valdītājs), kā pierādījumu Iestāde drīkstēja izmantot tikai Zemesgrāmatā vai VZD publicētu informāciju par zemes gabala īpašnieku (valdītāju) nevis informatīvu izdruku no Nekustamo īpašumu nodokļu administrēšanas sistēmas.

Tiesas sēdē Sūdzības iesniedzēja pārstāve A.Vanaga sūdzību uzturēja uz tajā norādīto apstākļu kopuma un pamata, kā arī papildus norādīja, ka saskaņā ar 2010.gada 10.augusta Jelgavas pilsētas domes Zemes komisijas atzinumu Nr.7/101, zemes gabals 4.līnijā 40, Jelgavā ierādīts Latvijas evaņģēliski luteriskai baznīcai. Minētais starplēmums nerada tiesiskās sekas, proti, nepiešķir tiesības būt īpašuma īpašniekam, valdītājam vai lietotājam. Līdz ar to secināms, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Sūdzības iesniedzēja bija tikai minētā īpašuma pretendents. Lūdza sūdzību apmierināt. Papildus paskaidroja, ka pēc pašvaldības atzinuma, strarplēmuma pieņemšanas Sūdzības iesniedzējai ir tiesības atteikties pieņemt ierādīto zemes gabalu savā īpašumā.

Tiesas sēdē Iestādes pārstāvis N.Pūce ti sūdzību neatzina un lūdza to noraidīt, jo Sūdzības iesniedzēja vaina izdarītajā pārkāpumā ir pierādīta, uzskata, ka uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi Sūdzības iesniedzējas bija zemes gabala lietotāja, jo pamatojoties uz Jelgavas domes pieņemto atzinumu nevienam citam šo zemes gabalu vairs piedāvāt nevar.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties Sūdzības iesniedzējas pārstāves, Iestādes pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudot un novērtējot, tiesas rīcībā iesniegtās lietas materiālus, secina, ka Jelgavas pilsētas domes Administratīvās komisijas 2013.gada 6.jūnija lēmums Nr.D39-202/11 ir atceļams.

LAPK 288.panta pirmā daļa noteic, ka augstākas iestādes pieņemtu lēmumu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, kā arī cietušais var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc deklarētās dzīvesvietas, juridiskā persona — pēc tās juridiskās adreses Latvijā. Ja personai nav deklarētās dzīvesvietas vai juridiskās personas adrese neatrodas Latvijā, lēmumu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietas.

LAPK 289.^{12} panta otrā daļa noteic, ka Rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1)atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2)atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3)atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4)groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

LAPK 289. ^{6} panta septītā daļa noteic, ka, tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Lietā noskaidrots, ka nav pamata to nosūtīt jaunai izskatīšanai Iestādei, jo Iestāde ir pildījusi visus LAPK nosacījumus, proti, aicinājusi Sūdzības iesniedzēju piedalīties sēdē, kur tika izskatīta minētā lieta.

Tiesa konstatē, ka 2013.gada 22.maijā sastādītajā administratīvā pārkāpuma protokolā norādīta pārkāpuma būtība, proti, ka 2013.gada 9.maijā tika konstatēts, ka/pers.A/4.līnijā 40, Jelgavā (kadastra numurs /numurs B/) nav veikusi zemes apsaimniekošanas pasākumus un zāles nopļaušanu, kā rezultātā ir izveidojusies kūla (apmēram 15600 m^2 platībā).

Konstatēts, ka ar 2010.gada 10.augusta Jelgavas pilsētas domes Zemes komisijas atzinumu Nr.7/10-11, zemes gabals 4.līnijā 40, Jelgavā ierādīts Latvijas evaņģēliski luteriskai baznīcai.

Lietā nav strīds par to vai ir bijis pārkāpums, strīds ir par to, vai Sūdzības iesniedzēja ir atzīstama par minētā administratīvā pārkāpuma subjektu.

Tiesa atzīst, ka administratīvā pārkāpuma lietā nav iegūti pierādījumi, ka Sūdzības iesniedzējai pārkāpuma konstatēšanas brīdī piederētu īpašums 4.līnijā 40, Jelgavā.

Jelgavas pilsētas domes Administratīvā komisija atsaucoties uz Civillikuma 876.pantu, secinājusi, ka Sūdzības iesniedzēja ir nekustamā īpašuma valdītājs. Kaut gan administratīvā pārkāpuma protokols nebija sastādīts Sūdzības iesniedzējai kā nekustamā īpašuma valdītājai, tomēr ar pašvaldības Administratīvās komisijas lēmumu tika atzīts, ka Sūdzības iesniedzēja ir izdarījusi administratīvā pārkāpuma protokolā konstatēto pārkāpumu un tai piemērots administratīvais sods Ls 1000.

Tiesa uzskata, ka Jelgavas pilsētas domes Administratīvai komisijai, atzīstot Sūdzības iesniedzēju par vainīgu konkrētajā pārkāpumā, bija jākonstatē, vai Sūdzības iesniedzēja ir konkrētā nekustamā īpašuma īpašniece vai valdītāja. Turklāt tiesa uzskata, ka Iestādei, atzīstot sūdzības iesniedzēju par vainīgu konkrētajā pārkāpumā, bija jākonstatē uz kādu normatīvo aktu pamata/pers.A/bija pienākums veikt konkrētā zemes gabala apsaimniekošanu.

Tiesa atzīst, ka iestāde, pieņemot lēmumu, nav vērtējusi /pers.A/ paskaidrojumus, kuros norādīts, ka /pers.A/nav zemes īpašniece, ne valdītāja ne arī lietotāja.

Iestāde lēmumā ir atsaukusies uz Civillikuma 876.pantu, kas nosaka, ka lietas valdījums ir īpašuma tiesībai atbilstoša faktiska vara par lietu. Tas pastāv, kad ķermeniska lieta faktiski atrodas kādas personas pilnīgā varā un kad pie tam šī persona izrāda gribu rīkoties ar lietu līdzīgi īpašniekam.

Tiesa uzskata, ka lietā nav pierādījumu, ka administratīvā pārkāpuma konstatēšanas laikā sūdzības iesniedzējas valdījumā atrastos īpašums – zemes gabals 4.līnija 40, Jelgavā.

Attiecībā par protokolā konstatētā zemes īpašuma piederību Sūdzības iesniedzējai tiesa norāda sekojošo.

Saskaņā ar Civillikuma 994.panta pirmo daļu par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas ierakstīts zemes grāmatās, bet lietā nav pierādījumu, ka protokolā norādītais īpašums būtu ierakstīts Zemesgrāmatā uz Sūdzības iesniedzējas vārda.

Jelgavas pilsētas domes Zemes komisija 2010.gada 10.augustā ar atzinumu Nr.7/10-11 nolēmusi ierādīt Sūdzības iesniedzējai zemes gabalu 15314 m^2 platībā 4.līnijā, /adrese/(kadastra apzīmējums /numurs B/) kā līdzvērtīgu mantojamai zemei ar vēsturisko adresi /adrese A/. Zemes gabala robežas un platība precizējama pēc uzmērīšanas dabā.

No šī atzinuma teksta nepārprotami secināms, ka administratīvā pārkāpuma konstatēšanas laikā 2013.gada 9.maijā zemes gabals vēl nebija dabā ierādīts, kadastrāli uzmērīts un līdz ar to nodots īpašumā ar galīgo lēmumu, nevar atzīt, ka zemes gabals bija nodots valdījumā līdz galīgā lēmuma pieņemšanas, jo konkrētajā gadījumā nav konstatēta īpašuma tiesībai atbilstoša faktiska vara par lietu.

Administratīvā komisija atsaukusies uz Civillikuma 876.pantu, ka lietas valdījums ir īpašuma tiesībai atbilstoša faktiska vara par lietu. Tas pastāv, kad ķermeniska lieta faktiski atrodas kādas personas pilnīgā varā un kad pie tam šī persona izrāda gribu rīkoties ar lietu līdzīgi īpašniekam.

Lietā nav pierādījumu, ka administratīvā pārkāpuma konstatēšanas laikā sūdzības iesniedzējas valdījumā atrastos 4.līnija 40, Jelgavā, jo tas nebija ierādīts un tā precīzas robežas nebija zināmas.

Šādu viedokli apstiprina arī Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 7.panta otrās daļas 2.punktā noteiktais, ka šī likuma izpratnē par nekustamā īpašuma tiesisko valdītāju atzīstama persona, kura zemes reformas ietvaros ir ieguvusi nekustamo īpašumu, kas nav ierakstīts zemesgrāmatā, ja ar likumā noteiktās institūcijas lēmumu zeme piešķirta īpašumā par samaksu vai atjaunotas īpašuma tiesības uz to, bet sūdzības iesniedzēja uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi un protokola sastādīšanas laiku īpašuma tiesības uz ierādāmo zemes gabalu nebija atjaunotas.

Tiesa konstatē, ka lietā nav arī pierādījumu, ka sūdzības iesniedzēja ir atzīstama par zemes lietotāju.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 7.panta trešajā daļā noteikts, ka par lietotāju atzīstama persona, kurai īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos vietējā pašvaldība vai valsts institūcija nodevusi lietojumā nekustamo īpašumu, nekustamā īpašuma objektu vai

zemes vienības daļu, izņemot gadījumus, kad tas izdarīts uz nomas līguma pamata. Uz iepriekš minētiem pamatiem sūdzības iesniedzēja zemes īpašumu nav ieguvusi.

LAPK 239.panta 1.punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka ir atceļams Jelgavas pilsētas domes Administratīvās komisijas 2013.gada 6.jūnija lēmums Nr. D39-202/11 un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par Sūdzības iesniedzējas saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 51.panta otrās daļas izbeidzama, jo notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz LAPK 289.^{7}, 289.^{12} panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}, 289.^{18} pantu, tiesa,

nosprieda:

atcelt Jelgavas pilsētas Administratīvās komisijas 2013.gada 6.jūnija lēmumu Nr. D39-202/11.

Izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā pret /pers.A/ saukšanu pie administrtīvās atbildības pēc LAPK 51.panta otrās daļas.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā.

Tiesas spriedums sastādīts un pieejams 2013. gada 13.decembrī.

Tiesnese (paraksts) K.Kraveca

Noraksts pareizs.

Tiesnese K.Kraveca